

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 2 juni 2020

Datum GS-besluit : 30 juni 2020

Vragen nr. 71

Vragen van de heer **D.G. Heijnen** (CDA) over Informatieverzoek glyfosaatverbod

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 2 juni 2020 door het lid van Provinciale Staten, de heer **D.G. Heijnen** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Het CDA is bezorgd over nieuwe pachtbeleid en vraagt om aanpassingen

Op de provinciewebsite verscheen het bericht over het nieuwe pachtbeleid. Het pachtbeleid heeft een groot aantal wijzigingen ten opzichte van het vorige beleid, zonder dat het stuk is voorgelegd aan provinciale staten. Het CDA stelt vraagtekens bij een aantal van de wijzigingen in het nieuwe beleid. Het CDA is bezorgd over het nieuwe pachtbeleid. Hoewel er discussie is over het gebruik van glyfosaat is een verbod op dit moment een stap te ver. Het is een kop op nationaal en Europees beleid die de concurrentiepositie van de agrarische sector in Noord-Holland verslechterd. De pachters hebben tijdens consultatieronde aangegeven dat in diverse teelten het gewasbeschermingsmiddel noodzakelijk is, omdat er dit moment geen vervangend middel bestaat.

Het nieuwe systeem van verpachten op grond van biedingen in plaats van een vaste getaxeerde prijs per perceel roept ook vraagtekens op. De pachters hebben in grote getalen aangegeven dit geen goed systeem te vinden. Daarnaast kan de provincie niet verwachten dat mogelijke pachters bij elk perceel te verpachten grond in hun omgeving langsgaan om de grond te taxeren, terwijl de provincie de gegevens over de percelen in handen heeft en al jarenlang verpacht op basis van getaxeerde waarde. Hoe valt het te rijmen dat de provincie strengere eisen stelt aan pachters en daarnaast meer geld probeert binnen te halen via een nieuw systeem van biedingen.

Wij hebben vernomen dat er sessies zijn gehouden met pachters in aanloop naar het opstellen van het nieuwe pachtbeleid, maar wij vragen ons af of hun inspraak voldoende serieus is meegewogen bij het uitwerken van het nieuwe beleid.

Daarnaast vinden wij het kwalijk dat de provincie bij een twitterbericht over glyfosaat een foto plaatst van het beregenen van bloembollen. Dit roept verkeerde associaties en daardoor onnodig veel weerstand op.

https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2020/Mei_2020/Provincie_verbiedt_gebruik_glyfosaat

Wij willen het College daarom het volgende vragen:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Op donderdag 28 mei heeft u het nieuwe pachtbeleid aangekondigd op twitter met een foto die veel weerstand oproept. Bent u zich daarvan bewust, heeft u de reacties gelezen en kunt u in het vervolg zorgvuldiger omgaan met de fotokeuze?

Antwoord 1:

Ja, wij zijn ons ervan bewust dat de geplaatste foto tot negatieve reacties heeft geleid bij agrariërs. Hoewel de foto met aandacht is gekozen, blijkt dit een ongelukkige keuze, die niet bewust of met kwade opzet is gemaakt. Wij hebben de reacties gelezen en gereageerd waar gewenst was. De foto bij het nieuwsbericht op de website is direct vervangen. In het vervolg zullen wij nóg zorgvuldiger zijn bij het selecteren van een foto bij een nieuwsbericht.

Vraag 2:

In het nieuwe pachtbeleid verbiedt u het gebruik van glyfosaat op de pachtgronden. Dit is een kop op landelijk en Europees beleid. In het coalitieakkoord belooft u dit niet te doen. Hoe is dit met elkaar te rijmen en bent u bereid dit besluit te heroverwegen?

Antwoord 2:

In het coalitieakkoord is vermeld dat wij geen strengere normen wensen te stellen dan de wettelijke, met als doel een gelijk speelveld te houden voor ondernemers op nationaal en Europees niveau. Hiermee wordt geduid op onze bestuursrechtelijke rol.

Het besluit tot het verbod op het gebruik van glyfosaat is genomen vanuit onze privaatrechtelijke rol als grondeigenaar. Aangezien er een vrije markt voor pachtgrond is, mogen wij als grondeigenaar onze eigen gebruiksvoorwaarden stellen, zolang deze niet onredelijk zijn.

Op de provinciale grond binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland gold reeds een algemeen verbod op gewasbeschermingsmiddelen. Voor de toepassing van glyfosaat hanteren wij het 'nee, tenzij-principe', wat inhoudt dat toestemming vereist is voor de toepassing. Als er écht geen alternatief is en gewasbescherming is wel noodzakelijk, dan wordt het middel alsnog toegestaan.

In het coalitieakkoord is ook vermeld dat wij de vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen stimuleren.

Wij zijn niet voornemens om het verbod op glyfosaat voor onze pachtgronden te heroverwegen.

Vraag 3:

De pachters geven aan dat er geen alternatief is voor glyfosaat en dat het gebruik hiervan nog noodzakelijk is. Daarnaast geeft CTGB aan dat Nederlandse onderzoeken aantonen dat gebruik van glyfosaat niet schadelijk is en het gebruik daarom is toegestaan. Kunt u toelichten waarom u alsnog besloten heeft gebruik van dit middel nu te verbieden?

Antwoord 3:

Het landelijke College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) beoordeelt of gewasbeschermingsmiddelen en biociden veilig zijn voor mens, dier en milieu, voordat ze worden toegelaten. Zij doen dit op basis van Europese richtlijnen. In de EU is de werkzame stof glyfosaat in 2017 goedgekeurd voor een periode van 5 jaar. Uiterlijk in december 2022 moet een beslissing worden genomen over de hernieuwde Europese goedkeuring.

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) en de EFSA (Europese Autoriteit Voedselveiligheid) erkennen dat er meer en beter onderzoek moet komen naar de invloed van het gebruik van glyfosaat op de gezondheid van mens en dier. Het Ctgb onderschrijft deze ontwikkeling. Als dit leidt tot aanpassingen in de Europese beoordelingssystematiek, voert het Ctgb die door.

In 2019 heeft minister Schouten van LNV de visie van het Rijk 'Toekomstvisie gewasbescherming 2030' gepresenteerd, gericht op een transitie naar meer weerbare planten- en teeltsystemen en tevens een pakket van maatregelen gericht op verdere afname van uitstoot van gewasbescherming in open teelten.

In aansluiting op deze ontwikkelingen hebben wij besloten om het gebruik van glyfosaat op onze pachtgronden te verbieden, omdat dit een positief effect heeft op de waterkwaliteit en biodiversiteit.

Wij zijn ons ervan bewust dat de alternatieven voor glyfosaat (mechanische bewerking en andere gewasbeschermingsmiddelen) niet altijd mogelijk, minder efficiënt of nog schadelijker zijn. Daarom wordt een verzoek om toepassing beoordeeld. Als er écht geen alternatief is en gewasbescherming is wel noodzakelijk, dan wordt het middel alsnog toegestaan. Hierbij is sprake van maatwerk.

Vraag 4:

Het nieuw voorgestelde systeem van pachttoewijzing gaat via biedingen door pachters. Wij hebben vernomen dat dit absoluut niet de voorkeur heeft van de pachters maar dat zij het oude systeem van vaste getaxeerde prijzen willen vasthouden.

- a. Welke reden heeft Gedeputeerde Staten om het systeem van vaste getaxeerde prijzen te verlaten?
- b. De nieuwe systematiek zal leiden tot een verhoging van de pacht prijzen. Hoe valt een verhoging van de pacht prijzen te rijmen met aanvullende eisen aan het grondgebruik?
- c. Welke voordelen ziet u in het systeem van biedingen? Bent u bereid dit besluit te heroverwegen en terug te keren naar het systeem van getaxeerde pacht prijzen?

Antwoord 4:

- a. Onze pacht prijzen waren in 2015 vastgesteld. In de jaren daarna zijn de prijzen drastisch gedaald, omdat wij toendertijd de beleidskeuze hadden gemaakt om de pacht prijzen van

onze geliberaliseerde contracten jaarlijks aan te passen aan de hand van het veranderpercentage van de pachtnorm voor reguliere pachtcontracten (=eeuwigdurende pacht). De veranderpercentages zijn de afgelopen jaren steeds (soms fors) negatief geweest. Inmiddels zijn de gehanteerde pachtprizen niet meer marktconform. Aangezien ons grondbeleid stelt dat wij marktconform handelen, is voor een wijziging in de prijsstelling gekozen.

- b. Of de nieuwe systematiek zal leiden tot een verhoging van de pachtprizen, is niet zeker. De vrije markt zal dit bepalen, zonder dat wij hier invloed op hebben. De inschrijvers zullen een bieding uitbrengen, op basis van een uitgebreide beschrijving van de percelen inclusief de gebruiksvoorwaarden. Deze gebruiksvoorwaarden worden vooraf vermeld in de advertentie en brochure over het pachtperceel. Overigens is het niet perse zo dat de hoogste bieder de pachtgrond gegund krijgt. De toedeling vindt namelijk plaats aan de hand van een puntensystematiek waarbij de afstand tussen het pachtperceel en het bedrijf van de inschrijver en het bezit van een duurzaamheidscertificaat een evengrote rol kunnen spelen. De kandidaat met de hoogste inschrijvingsscore, krijgt het perceel gegund.
- c. Doordat de pacht prijs via bieding tot stand komt, is er sprake van optimale marktwerking. Het laten uitvoeren van een taxatie is wel overwogen. Het is echter lastig om goed inzicht te krijgen in de marktprijzen en referenties, omdat er geen openbaar register is voor pachtprizen. Een taxatie maakt daardoor mogelijk geen einde aan de discussie over of de pacht prijs wel of niet marktconform is. Bovendien kost een taxatie heel veel tijd en geld. Wij begrijpen de zorgen van de agrarische ondernemers over het bieden op de pacht prijs. Het is tenslotte een nieuwe werkwijze, waar zij mogelijk nog geen ervaring mee hebben. In de genoemde sessies die zijn gehouden met pachters in aanloop naar het opstellen van het nieuwe pachtbeleid, is door de aanwezigen gerefereerd naar de biedingsprocessen van andere overheden. Daarbij is echter de grond toegewezen aan de hoogste bieder en speelde duurzaamheid geen of een ondergeschikte rol. Dit doen wij nadrukkelijk anders, een hoge pacht prijs is voor ons géén doelstelling. Het heroverwegen van de wijze van prijsstelling is wat ons betreft nu niet aan de orde. Uw Staten hebben in ons grondbeleid marktconformiteit als één van de uitgangspunten benoemd. Daar geven wij nu uitvoering aan via de gekozen weg.